

Dit vinden blåser

[Benedikte Holen](#) - 30.05.2012

Jonas Ib F.H. Jensen inviterer oss inn i et innendørs landskap, en midlertidig sfære, hvor uvisshet, svarte tanker og kappløpet mot tiden materialiseres i konkrete minimalistiske objekter – og i støv.

Jonas Ib F.H. Jensen, oversiktsbilde "Gå ut av hagen, fittetryne". Foto: Premiss.

Det grå, regnfulle og forblåste Bergensværet jeg la bak meg idet jeg entret Jensens *Svart is (eller, Så vinden ikke blåser det hele bort) ((Støv, jævla støv))* på Premiss en søndag i mai viste seg å være et passende utgangspunkt for møtet med separatutstillingen. Været og de ytre omstendighetene ble et tilbørlig bakteppe for en utstilling som tidvis utfordrer og engasjerer, og tidvis irriterer.

Ut av to pottes, med hvitmalte plastblomster i, siver det med jevne mellomrom ut scenerøyk som danner en disig atmosfære i rommet, ikke ulik den jeg nettopp

forlot utenfor. Blomsterpottene er plassert på hver sin side av rommet og inngår i de to verkene *Alt er litt betent* og *Gå ut av hagen, fittetryne*. Store vifter plassert på gulvet og i taket virvler røyken rundt, og sender kald, røykfull luft i min retning. Slik blir tankene om vær, vind og smog uunngåelige.

Utstillingens omgivelser passer også godt. Det slitne industribygget i Damsgårdsveien 35, som i tillegg til Premiss også huser Tag Team (et annet ypperlig visningssted hvor Jensen hadde utstilling som en del av kunstnergruppen Katla i november i fjor), ligger ikke langt unna det mest forurensede stedet i Bergen – Danmarks plass. Så har også Jensen kalt dette første verket som består av røyk i rommet for *Støvet blåser frem. Støvet blåser tilbake*. Is, vind og støv altså – jævla støv.

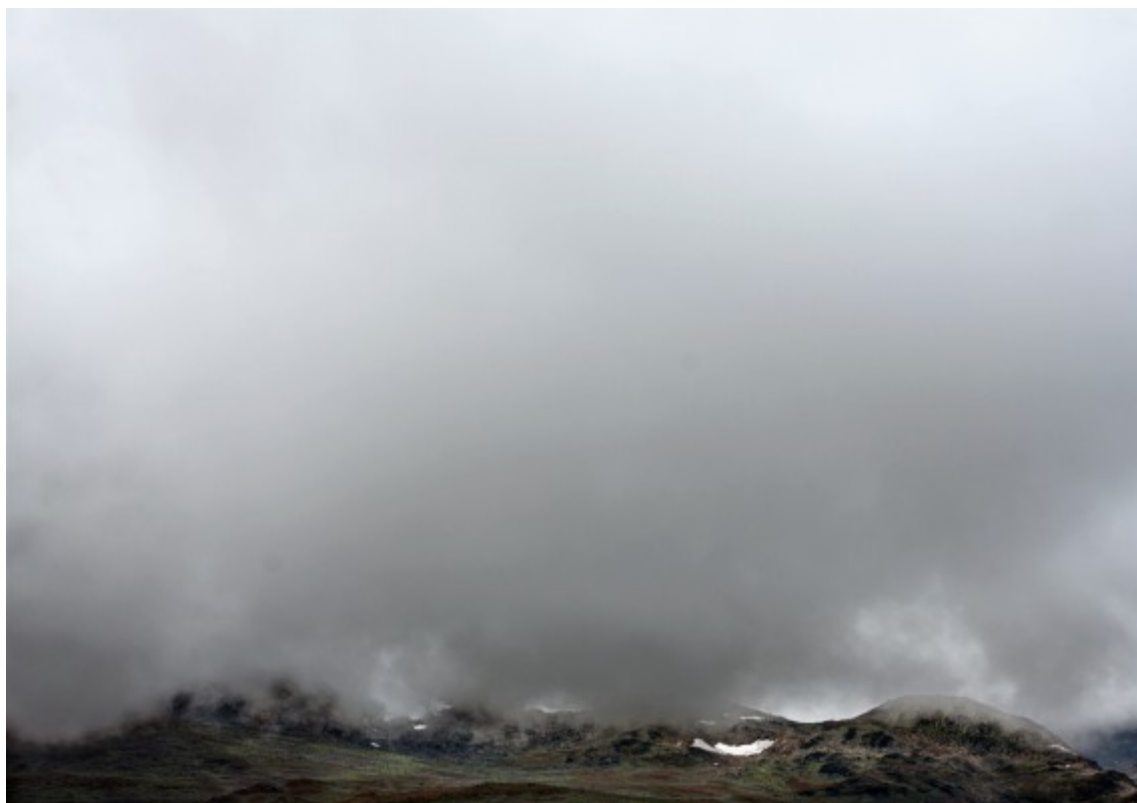

Jonas Ib F.H. Jensen, oversiktsbilde "Alt er litt betent" a) og b). Foto: Premiss.

Om ting og iboende kvaliteter

I følgeteksten til utstillingen foreslås det, med en viss ironisk tone og kanskje som en kommentar til hvordan det gjerne snakkes og skrives om samtidskunst, at man kan si noe om hvordan Jensen («som de fleste andre kunstnere») i sine arbeider tar utgangspunkt i allerede eksisterende materialer og lager nye ting av disse eksisterende materialene. Og videre hvordan han virker å være opptatt av materialenes potensial og objektene iboende egenskaper. Og det *er* nærliggende å si noe om både eksisterende materialer, objektene egenskaper og hva som skapes av disse materialene når man skal si noe om Jensens verk, også om installasjonene i denne utstillingen. Både alene og sammen med kunstnergruppen Katla har Jensen vist flere arbeider i form av skulpturelle installasjoner, blant annet i utstillingen *Skulptur Bergen* på Bergen Kjøtt i fjor høst hvor Katla var representert. I *Svart is (eller, Så vinden ikke blåser det hele bort)* ((*Støv, jævla støv*)) fortsetter utforskningen av minimalistiske konstruksjoner kombinert med konseptuelle strategier.

Utstillingen består av til sammen fire verk, der to av disse har en del a og en del b. I tillegg til de tre nevnt ovenfor inngår også verket *Nye former som oppfinnelsen av det ukjente fordrer*. Det finnes også et lite hefte med små tekststrofer kalt *Elefanter og Sorte tanker*. Tekst i form av små setninger, dikt og mer eller mindre poetiske titler er et gjennomgående supplement til Jensens arbeider. Selv om jeg lar meg interessere av tekstene virker de litt infantile verkstitlene av og til mer irriterende og forvirrende enn som en berikelse for verkene. Derfor er det de konkrete objektene og den større helheten som interesserer meg mest ved denne utstillingen. Samtlige av arbeidene under røyken består av en kombinasjon av readymades, som de nevnte plastblomstene, lyspærer, en varselstrekant og et stykke kunstgress, samt egenproduserte minimalistiske konstruksjoner av tre og mdf hvor det håndverksmessige er vektlagt. I tillegg er fotografiet brukt som medium i ett av verkene.

Jonas Ib F.H. Jensen, "Alt er litt betent a) Gråværsskyer over Valdresflya".

Det angår oss

Alt er litt betent a) Gråværsskyer over Valdresflya er utstillingens eneste fotografi, og viser et skydekt landskap fra et fjellplatå i Jotunheimen hvor bare deler av landskapet så vidt kan skimtes. Grå, tunge skyer henger faretruende over fjellene, og minner oss om alt vi ikke kan kontrollere. Det gjør også del b av dette verket; *Klokka tikker, klokka tikker, kappløpet mot tiden har visst tilspisset seg*. På veggen ved siden av fotografiet henger en klokke, hvor både tallskiven og noen av tallene er speilvendt. I tillegg mangler det noen tall. Tiden stanser aldri, og er derfor noe vi ikke kan kontrollere. Likevel er det noe vi i større og mindre grad klarer å forholde oss til. Når tallene på klokken skifter plass dannes imidlertid en disharmoni og usikkerhet. I *Alt er litt betent* inngår også en lampe som henger ned foran fotografiet, samt en av de hvitmaltede plastplantene. Referansene til naturen, vær og vind bringer tankene mot fremtiden, hva tiden og vinden vil bringe med seg, og hva som legges igjen.

Jonas Ib F.H. Jensen, "Nye former som oppfinnelsen av det ukjente fordrer. Del a) Noen har satt seg på min stol". Foto: Premiss.

Nye former som oppfinnelsen av det ukjente fordrer består også av del a og b. Del a) *Noen har satt seg på min stol* er en stor hvitmalt trekonstruksjon plassert på et stolsete. Hvitmalt treplanker i ulike størrelser er satt sammen til en lang figur som ser ut som om den sitter på setet. På toppen av den lange konstruksjonen er det en lyspære som lyser sterkt med jevne mellomrom. På stolryggen er det en varseltrekant, et tydelig tegn på at man må være på vakt og at en potensiell fare kan oppstå. Trekanten er et varsel om å holde avstand, men hva vi skal passe oss for avsløres ikke, og blir opp til oss selv å bestemme.

Del b av dette verket; *Til den det måtte angå* består av to stabler med avisopprullinger plassert på to ulike steder i rommet, noe som fremkommer av utstillingskartet. Avisene har streker og rander av trykksverte i duse farger, men ingen tekst eller bilder. En kunsthistorisk referanse som slår meg er Felix Gonzales-Torres plakastabler. Men der hvor hans stabler av papir ligger strengt kant i kant er Jensens avisbunker mer tilfeldig plassert oppå hverandre. Vinden fra viftene blir også i avisene, og igjen dannes en bevegelse i de i utgangspunktet statiske objektene.

Jonas Ib F.H. Jensen, "Nye former som oppfinnelsen av det ukjente fordrer. Del b) Til den det måtte angå". Foto: Premiss.

Deler og helheter

Utstillingens siste verk *Gå ut av hagen, fittetryne* består av et rundt stykke kunstgress, en av de allerede nevnte kunstige plantene med røyk, tre lamper og en vifte på gulvet. Disse objektene er også viktige for de andre installasjonene i rommet, og nødvendige for atmosfæren i utstillingen. Til tross for at de fleste verkene også fungerer godt for seg selv fungerer de best når de sees som deler av én stor installasjon, i dialog med hverandre. Slik fungerer *Gå ut av hagen, fittetryne* i denne konteksten, men fremstår litt umotivert i seg selv. Uten at jeg helt kan sette fingeren på hvorfor, er det kanskje igjen tittelen som gjør det, kanskje er det sammensetningen av kunstgress og den kunstige planten.

Jonas Ib F.H. Jensen, installasjonsbilde. Foto: Premiss.

Helt sentralt for å forstå helheten i denne utstillingen er hvordan viftene slår seg av og på i intervaller, det samme gjelder belysningen i rommet. Som viktige deler av verkene henger lampene fra taket, og gir fra seg blått og gult lys. Dette bidrar også til å rette et systematisk fokus på hvert enkelt verk. Slik blir installasjonene dynamiske og bevegelige, og sammen med det enhetlige estetiske uttrykket i utstillingen dannes også en essensiell relasjon mellom de ulike verkene og mellom verkene og rommet. De fleste objektene i rommet er hvitmalt, grå og sorte, og den nøytrale paletten brytes kun av den røde varseltrekanten, den røde viseren på klokken og det grønne stykket av kunstgress.

Det er en pessimisme og negativitet i både utstillingstittelen og i flere av verkenes titler. Rommet er mørkt, og røyken skaper en dyster atmosfære i rommet og bidrar til at rommet fremstår som en kulisse for en ennå ikke utspilt dystopisk scene. *Svart is (eller, Så vinden ikke blåser det hele bort) ((Støv, jævla støv))* preges av et alvor. Et alvor som kan synes å handle om relasjoner mellom ting, mellom oss og objektene, om omgivelsene rundt oss, og om vår erfaring av en konstruert virkelighet. Denne konstruerte virkeligheten med Jensens installasjoner som utgangspunkt etterlater en uvisshet og tvetydighet, men nettopp derfor etterlates også en nysgjerrighet og ettertenksomhet – for det som kommer og det som legges igjen.

Jonas Ib F.H. Jensens utstilling *Svart is (eller, Så vinden ikke blåser det hele bort) ((Støv, jævla støv))* ble utstilt på Visningsrommet Premiss 11. – 13. mai.